A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2005. július 14. *

A C-135/03. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2003. március 26-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: G. Berscheid, B. Doherty, F. Jimeno Fernandez és S. Pardo Quintillán, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Spanyol Királyság** (képviselik: N. Díaz Abad és E. Braquehais Conesa, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: spanyol.

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann (előadó) tanácselnök, K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič és E. Levits bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. március 3-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2005. március 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 A keresetlevelével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bizottságtól, hogy

— mivel az 1995. június 22-i 1935/95/EK tanácsi rendelettel (HL L 186., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 7. o.) és az állattenyésztésre történő kiterjesztését célzó kiegészítésről szóló, 1999. július 19-i 1804/1999/EK tanácsi rendelettel (HL L 222., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 297. o.) módosított, a mezőgazdasági termékek ökológiai termeléséről,

valamint a mezőgazdasági termékeken és élelmiszereken erre utaló jelölésekről szóló, 1991. június 24-i 2092/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 198., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 39. o.; a továbbiakban: 2092/91 rendelet) 2. és 5. cikke együttes rendelkezésének megsértésével belső jogrendjében és gyakorlatában fenntartotta a „bio" kifejezés önálló vagy más kifejezésekkel együtt történő használatát a nem ökológiai termelési módszerrel előállított termékekre,

— mivel a 2092/91 rendelet 2. és 10a. cikke együttes rendelkezéseinek megsértésével nem fogadta el a kérdéses kifejezés használatával kapcsolatos visszaélések megelőzéséhez szükséges intézkedéseket,

— mivel a fent idézett módosított rendeletnek az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 109., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 75. o.) 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának i) alpontjával együttesen értelmezett 2. cikkével szemben nem fogadta el az annak megelőzéséhez szükséges intézkedéseket, hogy elkerüljék a fogyasztók megtévesztését az élelmiszerek előállítási módja tekintetében, és

— mivel e rendelkezések megsértésével Navarra Autonóm Közösség területén fenntartotta a „bio" kifejezés használatát, önállóan vagy egyéb kifejezésekkel összetételben, olyan tejtermékekre, amelyekre ezt a kifejezés szokásszerűen használják, jóllehet azokat nem ökológiai termelési módszerrel állították elő,

a Spanyol Királyság megsértette az említett rendeletet és irányelvet, különösen ezen jogi aktusok fent hivatkozott rendelkezéseit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

2 A 2092/91 rendelet közösségi keretszabályozást vezetett be az ökológiai termelési módszerrel előállított termékek előállítására, címkézésére és ellenőrzésére. Ahogy ötödik preambulumbekezdéséből következik, a rendelet biztosítja az ilyen jelöléssel ellátott termékek termelői számára a tisztességes verseny feltételeit, valamint az előállítás és a feldolgozás minden szakaszában megakadályozza a biotermékek piacán fennálló névtelenséget, és az átláthatóság biztosításával növeli az ilyen termékek iránti fogyasztói bizalmat.

3 Az említett rendelet 2. cikke előírja:

„E rendelet alkalmazásában valamely termék akkor minősül ökológiai termelési módszerre utaló jelöléssel ellátottnak, ha a címkézésen, reklámanyagokon vagy kereskedelmi papírokon a terméket, annak összetevőit vagy takarmány-alapanyagait úgy írják le, hogy az a vásárlónak azt sugallja, hogy a termék, annak összetevői vagy takarmány-alapanyagai a 6. cikkben megállapított termelési szabályokkal összhangban készültek. Különösen a következő kifejezések, illetve az általában azokból képzett szavak (mint például bio, eco, stb.) vagy rövidítések, önmagukban vagy összetett formában, az ökológiai termelési módszerekre utaló kifejezéseknek tekintendők a Közösség egész területén, a Közösség bármely nyelvén, kivéve, ha azokat nem élelmiszerben vagy takarmányban található mezőgazdasági termékekre alkalmazzák, vagy ha azok egyértelműen nem kapcsolódnak ilyen termelési módszerekhez:

— spanyol nyelven: ecológico,

— dán nyelven: økologisk,

— német nyelven: ökologisch, biologisch,

— görög nyelven: βιολογικό,

— angol nyelven: organic,

— francia nyelven: biologique,

— olasz nyelven: biologico,

— holland nyelven: biologisch,

— portugál nyelven: biológico,

— finnül: luonnonmukainen,

— svédül: ekologisk."

4 Ugyanezen rendelet 5. cikke értelmében:

„(1) Az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott termék címkéjén és reklámanyagaiban csak abban az esetben lehet utalni az ökológiai termelési módszerekre, amennyiben:

a) az erre utaló jelölésből egyértelműen kiderül, hogy mezőgazdasági termelési módszerre vonatkozik;

b) a termék a 6. és a 7. cikkben megállapított szabályoknak megfelelően készült, vagy a 11. cikkben megállapított rendelkezések szerint importálták harmadik országból;

c) terméket olyan gazdasági szereplő állította elő vagy importálta, aki, illetőleg amely a 8. és a 9. cikkben megállapított ellenőrző intézkedések alanya;

[...]"

5 A 2092/91 rendelet 10a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben valamely tagállam egy másik tagállamból érkező és a 2. cikkben és/vagy az V. mellékletben szereplő jelöléssel ellátott termékben e rendelet alkalmazása tekintetében szabálytalanságot vagy jogsértést állapít meg, arról tájékoztatja az ellenőrző hatóságot kijelölő, illetve az ellenőrző szervezetet elismerő tagállamot, valamint a Bizottságot.

(2) A tagállamok minden szükséges intézkedést és lépést megtesznek a 2. cikkben és/vagy az V. mellékletben szereplő jelölések használatával kapcsolatos visszaélések megelőzése érdekében."

6 Egyébként a 2000/13 irányelv, amely az összes élelmiszerre vonatkozik, 2. cikkének (1) bekezdésében előírja:

„(1) A címkézés és az alkalmazott módszerek:

a) nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a vásárlót megtévesszék, különösen:

i) az élelmiszer jellemzői, és különösen annak természete, azonosítása, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, tartóssága, származása vagy eredete, gyártásának vagy előállításának módja tekintetében;

[...]"

A nemzeti szabályozás

7 A mezőgazdasági termékek ökológiai termeléséről, valamint a mezőgazdasági termékeken és élelmiszereken erre utaló jelölésekről szóló, 1993. október 22-i 1852/1993 királyi rendelet (BOE 283., 1993. november 26., 33 528. o.) eredetileg előírta:

„A 2092/91/EGK rendelet 2. cikkének megfelelően valamely termék mindig az ökológiai módszerrel való előállításra utaló jelölést hordozza, amennyiben a címkén a reklámanyagokban, a kereskedelmi okmányokban a termék és az összetevői az »ecológico« kifejezéssel vannak megjelölve.

Továbbá használhatók az autonóm közösségek által alkalmazható különleges jelöléseken kívül az »obtenido sin el empleo de productos químicos de sínteses«, »biológico«, »orgánico«, »biodinámico« jelölések és azok összetételei, valamint az »eco« és »bio« elnevezések a termék vagy annak összetevői nevével vagy a kereskedelmi márkanévvel együtt, illetve önállóan."

8 Ezt a rendeletet módosította a 2001. május 11-i 506/2001 királyi rendelet (BOE 126., 2001. május 26., 18 609. o.). 3. cikkének (1) bekezdése ezt követően előírta:

„Az 1804/1999/EK rendelettel módosított 2092/91/EK rendelet 2. cikkének megfelelően, akkor minősül egy termék az ökológiai termelési módszerekre utaló jelöléssel ellátottnak, ha a termékre vagy összetevőire, vagy az állatok takarmányának nyersanyagára vonatkozóan a címkén, a reklámanyagokban és kereskedelmi okmányokban az »ecológico« jelölés vagy annak »eco« rövidítése szerepel, önállóan vagy a termék vagy annak összetevői nevével, illetve a kereskedelmi márkanévvel együtt."

9 A király rendelet indokolásának harmadik, negyedik és ötödik bekezdése szerint a módosítás azért volt szükséges, hogy elkerüljék azon kifejezések félreérthetőségét, amelyek a közösségi szabályozás szerint az ökológiai termelés számára vannak fenntartva, és kiküszöböljék azokat a tévedéseket, amelyek ebből a fogyasztókat érhetik, figyelembe véve a spanyolországi élelmiszerágazat valós helyzetét, amelyben a „bio" kifejezés az élelmiszereknek az ökológiai termeléshez nem kapcsolódó egyes tulajdonságainak a megjelölésére vált elterjedtté.

10 Egyébként a Navarrai Autonóm Közösség esetében az 1999. december 20-i 617/1999 regionális rendelet (BO Navarra 4., 2000. január 10.) 2. cikke előírja, hogy egy termék akkor rendelkezik az ökológiai termelésre vonatkozó jelöléssel, ha azt az „ecológico", az „obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis", a „biológico", az „orgánico", a „biodinámico" szavakkal vagy az „eco", illetve a „bio" rövidítésekkel jelölik meg.

11 A 2000. június 12-i 212/2000 regionális rendelet (BO Navarra 83., 2000. július 10.) a 617/1999 regionális rendelet 1. cikkét a következő bekezdéssel egészítette ki:

„A jelen rendelet nem vonatkozik a tejtermékekre, amelyekre szokás szerint mindig »bio« jelölést alkalmaznak, mivel az semmilyen módon nem kapcsolódik az ökológiai termelési módszerhez."

12 E regionális rendelet indokolása szerint ez a módosítás figyelembe veszi a Navarrai régió valós helyzetét, ahol a tejtermékek esetében alkalmazott „bio" jelölés általában sem felel meg az ökológiai termelés fogalmának, illetve módjának.

A pert megelőző eljárás

13 Az 506/2001 királyi rendelet előkészítési szakaszában a Bizottsághoz számos panasz került benyújtásra, amelyekben felhívták a figyelmét erre a jogszabályváltozásra, amely állítólag ellentétes a 2092/91 rendelet normáival. Mivel a királyi rendeletet a Bizottság szolgálatainak a spanyol hatóságoknál való közbenjárása ellenére fogadták el, a Bizottság az EK 226. cikk első bekezdése szerint kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárást indított.

14 Miután felszólította a Spanyol Királyságot az észrevételei benyújtására, a Bizottság 2002. április 24-én indokolással ellátott véleményt adott ki, amelyben felhívta a tagállamot, hogy a közléstől számított két hónapos határidőn belül tegye meg a véleménynek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. Mivel a spanyol kormány ezt a véleményt nem hajtotta végre, a Bizottság a jelen keresettel élt.

A keresetről

A felek érvei

15 A Bizottság szerint az 506/2001 királyi rendelet, amely csak az „ecológico" kifejezést és annak „eco" származékát tartja fenn az ökológiai módszerrel való előállításra, következésképpen megengedi a „bio" kifejezés használatát az olyan termékekre, amelyek nem ilyen módszerrel állítottak elő, megsérti a 2092/91 rendelet a 2., 5. és 10a. cikkét. A rendelet 2. cikke egyértelműen megtiltja, hogy azon kifejezések származékait, amelyek az ökológiai módszerrel való előállítást jelölik, nem ilyen módszerrel előállított termékekre használjanak. Az ilyen rövidítésre példaként a „bio" kifejezést határozottan említi a rendelet. Az említett cikkben a különböző nyelvű kifejezések felsorolásában a spanyol nyelv esetében csak az „ecológico" kifejezés jelölésének erre az értelmezésre nincs hatása. Mivel ezt a felsorolást a „különösen" kifejezés vezeti be, az csak példákat tartalmaz, és nem kimerítő jellegű.

16 A 2092/91 rendelet kontextusa és célja ezt az értelmezést támasztják alá. A közös piacon elképzelhetetlen, hogy a „bio" kifejezés egyes tagállamokban védett, míg másokban nem.

17 Egyébként a spanyol területen érvényes gyakorlat szerint és ellentétben azzal, amit a spanyol kormány állít, a fogyasztók azonos jelentőséget tulajdonítanak az „ecológico" és a „biológico" kifejezéseknek. Ezt a megállapítást megerősíti az 1852/1993 királyi rendelet korábbi változata, amely megkülönböztetés nélkül rendelkezik egyrészt a „biológico" és a „bio", másrészt az „ecológico" és az „eco" kifejezések használatáról az ökológiai termelési módszerrel előállított termékek minősítésére. Ugyanez érvényes a Navarrai Autonóm Közösség területén hatályban lévő szabályozásra.

18 Konkrét példákból következik, hogy az „ecológico" és „biológico" kifejezést gyakran használják hasonlóképpen Spanyolországban. Számos „biológicos" címkével ellátott termék csomagolása tartalmaz olyan megjegyzést, amely szerint azokat ökológiai termelési módszerrel állították elő. A spanyol sajtó szintén megkülönböztetés nélkül használja a két kifejezést.

19 A Bizottság szolgálatai a „bio" kifejezés spanyolországi szabálytalan használatára és a használatával kapcsolatos visszaélésekre vonatkozó panaszokat kaptak. A tagállamok ilyen helyzetben kötelesek a 2092/91 rendelet 10a. cikkének (2) bekezdése értelmében megtenni a szükséges intézkedéseket azok megszüntetése érdekében. Mivel a spanyol kormány ezeket az intézkedéseket elmulasztotta, e rendelkezés megsértését is meg kell állapítani.

20 Ugyanezen okok miatt, azaz mivel a spanyol hatóságok eltűrték a „bio" használatával kapcsolatos visszaéléseket, a Bizottság szerint meg kell állapítani a 2000/13 irányelv 2. cikke (1) bekezdése a) és i) pontjának e hatóságok általi megsértését is. A nem ökológiai termelési módszerrel előállított élelmiszerek „biológico" vagy „bio" jelölésének következménye a fogyasztók megtévesztése az érintett élelmiszerek előállítási módja tekintetében, annál is inkább, mivel a valóban ökológiai termelési módszerrel előállított termékeket általában jelentősen magasabb áron kínálják.

21 Közelebbről, a Navarrai Autonóm Közösség területén hatályban lévő szabályozás, a Bizottság álláspontja szerint, helyesen tartja fenn a „biológico" és „bio" kifejezések használatát azokra a termékekre, amelyeket ökológiai termelési módszerrel állítanak elő. Helytelen azonban a tejtermékek esetében kivétel előírása.

22 A spanyol kormány vitatja az állítólagos kötelezettségszegést. Kéri a Bizottság keresetének elutasítását és annak a költségek megfizetésére való kötelezését. Szerinte a 2092/91 rendelet 2. cikke jelen esetben alkalmazható változatának megfogalmazásából egyértelműen következik, hogy az abban a cikkben említett listán szereplő nyelvi jelölésekre kell hivatkozni az ökológiai termelési módszer megnevezésére. Ez a lista pontosan megjelöli a spanyol nyelv esetében az „ecológico" kifejezést, a „biológico" vagy „bio" kifejezéseket azonban nem. A termelők tehát Spanyolországban szabadon használhatják a „biológico" vagy „bio" kifejezéseket a nem ökológiai termelési módszerrel előállított termékek esetében anélkül, hogy ez jogellenesnek vagy a használattal kapcsolatos visszaélésnek minősülhetne.

23 A kormány szerint, amennyiben a szóban forgó jelöléseket közösségi szinten nem harmonizálták, a tagállamok szabályozásában lévő különbségeket el kell fogadni. Ha a 2092/91 rendelet alkotóinak az lett volna a szándékuk, hogy az ökológiai termelési módszerrel előállított termékek jelölésére valamennyi tagállamban azonos szabályok vonatkozzanak, ugyanazt a kifejezést kellett volna kötelezővé tenniük – a különböző közösségi nyelvekre lefordítva — valamennyi tagállamban. A szóban forgó lista azonban nyilvánvalóvá teszi, hogy nem erről van szó.

24 A fogyasztói gondolkozásban a „bio" kifejezés – amely jóval kevésbé ismert Spanyolországban, mint más tagállamokban — nem az ökológiai termelési módszerre utal, azt inkább azokkal a termékekkel hozzák kapcsolatba, amelyek általában egészségesek vagy egészségjavítók. Egy 1999-ben Madridban végzett

közvélemény-kutatás szerint, a megkérdezett személyeknek csak 3%-a hozza kapcsolatba a „bio" kifejezést az ökológiai termelési módszerrel, míg 86%-uk azt egyszerűen a tejtermékekkel, elsősorban a joghurttal, hozza összefüggésbe. Nem lehet tehát elfogadni, hogy ezt a kifejezést Spanyolországban az ökológiai termelési módszer jelölésére alkalmaznák.

25 Következésképpen a spanyol kormány cáfolja a 2092/91 rendelet 2., 5. és 10a. cikkének, valamint a 2000/13 irányelv 2. cikkének megsértésére alapított kifogást. Amennyiben a hivatkozott közvélemény-kutatásból az következne, hogy a spanyol fogyasztók nagy többsége nem hozza kapcsolatba a „bio" kifejezést az ökológiai termelési módszerrel, a szóban forgó gyakorlat nem alkalmas ez utóbbiak megtévesztésére.

26 A Bizottság vitatja az említett közvélemény-kutatás objektivitását, megbízhatóságát és relevanciáját. Álláspontja szerint egyes kifejezések jelentése az érintett ágazatban nagyon gyorsan változik, így az 1999-ben végzett tanulmánynak a 2002-es helyzet tekintetében nincs jelentősége. Ugyanígy, a szóban forgó közvélemény-kutatás csak csekély számú személyre vonatkozott, és – a feltett kérdésekre, illetve az alkalmazott módszerekre tekintettel — abból nem lehet döntő következtetést levonni.

27 A tárgyaláson a Bíróság kérdésére válaszolva a spanyol kormány közölte, hogy az autonóm közösségek többsége rendelkezik a Navarrai Autonóm Közösségben hatályban lévővel megegyező regionális szabályozással, amely az „ecológico" és az „eco" mellett megkülönböztetés nélkül elfogad számos egyéb kifejezést az ökológiai termelési módszerrel előállított termékekre, amelyek között gyakran szerepel a „biológico" és a „bio" kifejezés.

28 Ugyanígy a tárgyaláson a felek nyilatkoztak a 2092/91 rendeletnek a 2004. február 24-i 392/2004/EK tanácsi rendelettel (HL L 65., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás

15. fejezet, 8. kötet, 189. o.) és a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal (HL 2003., L 236., 346. o.) módosított változatának a per megoldására való esetleges befolyásáról.

29 Ugyanis a 392/2004 rendelet a 2092/91 rendelet 2. cikkét kiegészítette egy megjegyzéssel, amely szerint az e cikkben különböző nyelveken felsorolt kifejezések „az ökológiai termelési módszerekre utaló kifejezéseknek tekintendők a Közösség egész területén, a Közösség bármely nyelvén". Az említett 2. cikknek ez a változata képezi a tárgyát az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek, amely a Bíróságnak a C-107/04. sz., Comité Andaluz de Agricultura Ecológica ügyben a mai napon hozott ítéletét (EBHT 2005., I-7137. o.) eredményezte.

30 Míg a Bizottság azt állítja, hogy a 2092/91 rendelet 2. cikkének ez utóbbi módosítása e rendelkezés előző megfogalmazásának burkolt tartalmával szemben csak deklaratív jelleggel rendelkezik, a spanyol kormány álláspontja szerint alapvető módosításról van szó, amelynek azonban nincs hatása a jelen kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetre.

A Bíróság álláspontja

31 Bevezetésként emlékeztetni kell, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kötelezettségszegés fennállását azon helyzet alapján kell értékelni, amelyben a

tagállam az indokolással ellátott véleményben megszabott határidő leteltekor volt (lásd többek között a C-63/02. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2003. január 16-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-821. o.] 11. pontját és a C-341/02. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2005. április 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-2733. o.] 33. pontját). Az ezt követően bekövetkezett változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (lásd különösen a 482/03. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 2004. november 18-án hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 11. pontját).

32 Mivel a Bizottság indokolással ellátott véleménye 2002. április 24-én kelt, és a Spanyol Királyság számára megszabott határidőt két hónapban határozták meg, az állítólagos kötelezettségszegés fennállását a 2092/91 rendelet alapján és nem az annak a 392/2004 rendelettel módosított változata alapján kell értékelni.

33 A 2092/91 rendelet 2. cikke az ökológiai termelési módszerrel előállított termékre vonatkozó címkézést, reklámanyagot vagy kereskedelmi papírokat illetően utal „az egyes tagállamokban használt olyan jelölésekre, amelyek jelzik a vevőnek, hogy a termék [...] [ökológiai] előállítási szabályokkal összhangban készült", és „különösen" azok a „kifejezések, illetve az általában azokból képzett szavak", amelyek azon a listán szerepelnek, amely a Közösség valamennyi akkor hatályos tizenegy nyelvén egy vagy két kifejezést tartalmaz. Ezen a listán a tizenegy hivatalos nyelv közül öt esetében a francia „biologique" kifejezésnek megfelelő kifejezés szerepel. Három másik nyelv esetében a francia „écologique" kifejezésnek megfelelő kifejezés található. Német nyelven megkülönböztetés nélkül szerepel két kifejezés, amelyek a fent hivatkozott két kifejezésnek felelnek meg, és a fennmaradó két nyelv mindegyike ezektől eltérő kifejezést említ.

34 Ez a lista, amelyet a „különösen" kifejezés vezet be, nem kimerítő jellegű. Ebből következően a tagállamok, a területükön hatályos szokások módosítása esetén, a

listán szereplőktől eltérő kifejezéseket is bevezethetnek a nemzeti jogszabályaikba az ökológiai termelési módszerre való utalás céljából.

35 A 2092/91 rendelet 2. cikkének megfogalmazása a jelen kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset esetében alkalmazandó változatában ebből a szempontból egyértelmű. Tekintettel arra, hogy a spanyol nyelv esetében csak az „eco" rövidítést magában foglaló „ecológico" kifejezés szerepel az ebben a cikkben szereplő listán, nem lehet a spanyol kormánynak felróni, hogy a nem ökológiai termelési módszerrel előállított termékek esetében nem tiltja meg a termékek előállítóinak, hogy olyan más kifejezéseket használjanak, mint például a jelen esetben a „biológico" vagy „bio".

36 A Bizottság állításával ellentétben a 2. cikk megfogalmazásából az sem következik, hogy a „bio" származék – mivel e cikk szokásos származékos jelölésként említi — különlegesen védett valamennyi tagállamban és valamennyi nyelven, beleértve az ugyanazon cikkben szereplő listán azokat, amelyek nem a francia „biologique" kifejezés megfelelői. Ahogy az korábban megállapításra került, ez volt a helyzet a tizenöt tagállam esetében a tényállás bekövetkezésének időpontjában. A 2092/91 rendelet 2. cikkében a „bio, eco, stb" kifejezésekre való utalás nem igazolja, hogy az önálló „bio" kifejezést különlegesen kellene kezelni.

37 Jóllehet az ökológiai termelési módszerrel előállított termékek piacának közösségi szinten növekvő jelentőségére figyelemmel kívánatosnak tűnik az e termékekre vonatkozó jelölések harmonizációja, az ilyen szükségletre a közösségi jogalkotónak kell reagálnia. A 2092/91 rendelet 2. cikkének a 392/2004 rendelet általi módosítása ilyen fejlődésről tanúskodik. Ahogy a fent hivatkozott Comité Andaluz de Agricultura Ecológica ügyben hozott ítéletből következik, a módosítást követő változatot valóban úgy kell értelmezni, hogy az abban szereplő kifejezéseket a Közösség valamennyi hivatalos nyelvén oltalmazni kell.

38 Az említett módosításnak azonban nem lehetett kihatása a korábbi jogi helyzetre, amelyre a jelen a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset irányul. A 2092/91 rendelet 2. cikke új változatának elfogadása alapján feltételezhető, hogy a törvényhozó szándéka e cikk módosítása, és nem annak változatlanul hagyása. Ilyen szándék hiányában nem lett volna szükség a szóban forgó jogszabály-módosítás elfogadására.

39 Végül a Bizottság nem állíthatja azt, hogy a Spanyol Királyság az ökológiai termelési módszerrel előállított termékekre köteles volt fenntartani – az „ecológico" kifejezés és annak „eco" származéka használatán kívül — a „bio" elnevezést is, mivel e kifejezés használata miatt Spanyolországban a spanyol fogyasztók az említett kifejezést az ökológiai termelési módszerre való utalásnak tekintik.

40 Igaz – ahogy azt a Bizottság állítja –, hogy e tekintetben fontos támponttal szolgál az 506/2001 királyi rendelet módosítását megelőző nemzeti jogszabály, valamint a Navarrai Autonóm Közösség területén kialakult jogi helyzet. Ugyanez vonatkozik a spanyol kormány által a tárgyaláson a Bíróság kérdésére előadott információkra, amelyek szerint számos más régióban a „biológico" vagy „bio" kifejezések használata az ökológiai termelési módszerrel előállított termékekre korlátozódik. Egyébként a Bizottság által a spanyol kormány által hivatkozott közvélemény-kutatással kapcsolatban kifejezett kételyek sem teljesen irrelevánsak első ránézésre.

41 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárásban a Bizottság feladata az állítólagos kötelezettségszegés fennállásának bizonyítása. A Bizottságnak kell a szükséges bizonyítékokat a Bíróság elé terjesztenie a kötelezettségszegés fennállásának Bíróság általi vizsgálata céljából anélkül, hogy bármilyen vélelemre támaszkodhatna (lásd többek között a C-194/01. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2004. április 29-én

hozott ítélet [EBHT 2004., I-4579. o.] 34. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 35. pontját). A jelen ügyben a Bizottság a fent említett „biológico" és „bio" kifejezéseknek a spanyol piacon való bizonyos használatára vonatkozó kijelentésein kívül nem bizonyította, hogy ezek a kifejezések általában a spanyol vásárlók számára ezen a piacon azt sugallják, hogy az érintett termékeket ökológiai termelési módszerrel állították elő. Jóllehet az ebben a tekintetben a Bizottság részéről a spanyol kormány által hivatkozott közvélemény-kutatással szemben kifejezett kételyek nem irrelevánsak, a Bizottság azonban nem terjesztett elő semmilyen tényt annak bizonyítására, hogy Spanyolországban az indokolással ellátott véleményben megszabott határidő lejártakor a „biológico" és a „bio" kifejezések használata az ökológiai termelési módszerrel előállított termékekre annyira elterjedt volt, hogy a spanyol fogyasztó ezeket a kifejezéseket az ökológiai termelési módszerrel hozta kapcsolatba. A Bizottság így nem tudta cáfolni az 506/2001 királyi rendelet indokolásában szereplő állítást, miszerint az említett királyi rendelet elfogadása során a „bio" kifejezés az élelmiszereknek az ökológiai termelési módszerhez nem kapcsolódó egyes tulajdonságai megjelölésére vált elterjedtté Spanyolországban.

42 Mivel 2092/91 rendelet 2. cikkének a jelen kereset esetében alkalmazható változatából eredő kötelezettségek megsértése – mint előfeltétel — nem állapítható meg, ebből következően a rendelet 5. és 10a. cikkének, valamint a 2000/13 irányelv 2. cikke (1) bekezdése a) és i) pontjának a megsértését sem lehet bizonyítottnak tekinteni.

43 Egyébként a Bizottság szerint a „bio" kifejezésnek a Navarrai Autonóm Közösség területén való használatából eredő kötelezettségszegés esetében elegendő annak megállapítása, hogy az 506/2001 királyi rendelet vonatkozásában a Bíróság által követett érvelés a Navarrai Autonóm Közösség területén alkalmazandó regionális szabályozásra egyaránt érvényes. Kövekezésképpen e tekintetben sem lehet kötelezettségszegést megállapítani.

44 Ilyen körülmények között a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

45 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a Spanyol Királyság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a keresetet elutasítja.

2) A Bíróság az Európai Közösségek Bizottságát kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások